

АНОТАЦІЯ

Кравець В.І. Наглядова рада в системі корпоративного управління акціонерного товариства. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право. – Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, Міністерство освіти і науки України – м. Івано-Франківськ, 2025.

Дисертація присвячена теоретико-правовому дослідженню та з'ясуванню місця та ролі наглядової ради в корпоративному управлінні АТ, виявленню особливостей її компетенції та на цій основі формуванню конкретних пропозицій для удосконалення чинного корпоративного законодавства України.

У межах дисертаційної роботи з'ясовано історико-правові особливості правового регулювання наглядової ради в системі органів корпоративного управління; встановлено роль та значення наглядової ради в системі корпоративного управління АТ; визначено особливості правового становища наглядової ради АТ за кордоном; проаналізовано склад, порядок формування та структуру наглядової ради; з'ясовано компетенцію наглядової ради АТ та порядок прийняття рішень; визначено особливості та підстави оскарження рішень наглядової ради товариства.

В історико-правовому розвитку правового становища наглядової ради АТ виділено наступні етапи: 1) 1922-1929 рр.: 1) відсутність чітко визначеної компетенції, імперативних норм щодо порядку формування та складу; 2) превалювання диспозитивного методу правового регулювання; 3) «розмитість» розподілу функцій між органами корпоративного управління; 4) регулювання правового становища ради АТ виключно кодексом приватного права; 2) 1989 – 1990 рр.: 1) обов'язковість створення ради; 2) спрямованість на урівноваження балансу приватних та публічних інтересів; 3) можливість участі в раді широкого кола третіх осіб (представники профспілок, громадських організацій тощо); 4) превалювання функції нагляду; 5) відсутність чітко визначеної компетенції; 3) 1991 – 2008 рр.: 1) превалювання функції контролю; 2) формування складу: а) як

за рахунок фізичних, так і юридичних осіб; б) виключно з числа акціонерів; в) шляхом пропорційного голосування; 3) деталізація становища ради на рівні підзаконних нормативно-правових актів (укази Президента України, роз'яснення ДКЦПФР тощо) у зв'язку з браком відповідних положень у Законі України «Про господарські товариства»; 4) залежність обов'язковості створення наглядової ради від кількості акціонерів; 4) 2009 – 2022 рр.: 1) запровадження кумулятивного голосування; 2) обов'язкова участь незалежних членів наглядової ради; 3) запровадження комітетів ради; 4) залежність обов'язкового створення наглядової ради від виду АТ, структури акціонерного капіталу, чисельності акціонерів; 5) 2023 р. - до сьогодні: 1) запровадження можливості вибору між дворівневою та однорівневою системами корпоративного управління; 2) обов'язковість створення ради незалежно від типу АТ, кількості акціонерів чи виду господарської діяльності; 3) деталізація діяльності комітетів; 4) докладна регламентація звітування наглядової ради державних АТ;

На підставі аналізу іноземних практик регулювання правового становища наглядової ради з'ясовано, що за кордоном спостерігається тенденція до запровадження можливості вибору між дворівневою та однорівневою системами корпоративного управління. Можливість вибору (альтернативність) забезпечується переважно шляхом: 1) закріплення вибору між однорівневою та дворівневою системами корпоративного управління в межах існуючих вже видів товариств (Китай, Україна тощо); 2) імплементації наднаціональних типів юридичних осіб, зокрема європейського товариства (держави-члени ЄС); 3) спрощених форм акціонерного товариства (Польща, Франція, Словаччина). Незалежно від типу обраної системи корпоративного управління (однорівнева чи дворівнева), правової традиції та інших факторів, які впливають на склад та порядок формування наглядової ради, загально поширеною тенденцією є включення незалежних членів до складу наглядової ради.

Доведено, що наглядова рада відіграє провідну роль у дворівневій системі управління АТ, зокрема, коли мова йде про захист прав акціонерів та реалізацію їхніх інтересів. Рада забезпечує постійну еволюцію та адаптацію товариства до

умов висококонкурентного підприємницького середовища в господарському обороті, контролює, щоб рішення, які приймаються виконавчим органом, відповідали дійсним інтересам товариства, їй відведена роль внутрішнього та незалежного захисника інтересів товариства в цілому.

З урахуванням тенденцій розвитку корпоративного управління в Європейському Союзі та в окремих її країнах-членах, аргументовано, що в процесі удосконалення правового становища наглядової ради вітчизняних АТ варто звернути увагу на такі особливості правового регулювання наглядових рад за кордоном: 1) впровадження посади радника наглядової ради; 2) можливості делегування члена наглядової ради для тимчасового виконання обов'язків членів правління; 3) закріплення в статуті процедури прийняття певних рішень правлінням виключно за погодженням з наглядовою радою.

Виявлено, що обов'язкове утворення комітетів передбачено для таких суб'єктів господарювання: 1) ПАТ; 2) товариства-підприємства, що становлять суспільний інтерес; 3) АТ, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток, паїв) прямо або опосередковано належать державі; 4) системно важливі банки; 5) значимі страховики; 6) професійні учасники ринків капіталу та організованих товарних ринків. Для інших АТ створення комітетів наглядової ради є добровільним.

Доведено, що сучасна назва комітету з призначень не відповідає його предмету відання, оскільки даний комітет не приймає рішень стосовно призначення (обрання). Таким чином, має місце невідповідність правилам нормотворчої техніки, а тому обґрунтовано замінити відповідну назву на «комітет з висувань».

Обґрунтовано за доцільне поширити практику обрання юридичної особи (яка вже запроваджена стосовно ТОВ) як члена органу управління і до правовідносин у сфері корпоративного управління АТ. Відповідне нововведення слугуватиме додатковим сприятливим фактором залучення іноземного капіталу, оскільки для іноземних інвесторів (як портфельних, так і прямих інвесторів) таке

нововведення надало би можливість передати управління АТ професійним учасникам ринку з надання послуг корпоративного управління.

Аргументовано, що з метою збалансування приватних та публічних інтересів окрім незалежних членів ради, необхідно закріпити обрання працівників відповідного підприємства до складу наглядової ради товариства. Їх квота повинна залежати від величини АТ, зокрема за критерієм кількості працюючих на підприємстві осіб.

Обґрунтовано, що правомочність наглядової ради – це здатність наглядової ради приймати рішення у зв'язку з присутністю необхідної кількості її членів, повноваження яких не припинені, відповідно до Закону або статуту товариства, а також дотриманням процедури скликання наглядової ради. Неправомочність наглядової ради поділяється на: 1) неправомочність засідання наглядової ради, тобто присутність на засіданні половини і менше від загальної кількості членів, якщо інше не встановлено статутом; 2) неправомочність складу наглядової ради, тобто коли кількість членів ради, повноваження яких дійсні, становить половину її кількісного складу, встановленого статутом, або менше. Доведено, що компетенцію наглядової ради становлять такі групи повноважень: 1) контрольні повноваження; 2) визначення стратегії розвитку товариства; 3) затвердження внутрішніх положень (регулівні); 4) організація та проведення загальних зборів; 5) обрання та припинення повноважень посадових осіб органів товариства; 6) операційні (фінансові) повноваження.

Шляхом узагальнення судової практики та з метою систематизації підстав оскарження рішення наглядової ради виділено такі їх групи: 1) порушення процедури скликання: а) неповідомлення акціонера про скликання засідання; б) неповідомлення члена наглядової ради про скликання засідання; 2) порушення процедури прийняття рішення: а) відсутність кворуму на засіданні наглядової ради; 2) вирішення питань, не включених до порядку денного; 3) відсутність або порушення ведення протоколу наглядової ради, тощо; 3) перевищення повноважень наглядовою радою; 4) порушення рішенням наглядової ради АТ прав та охоронюваних законом інтересів акціонерів чи інших осіб. При цьому, у

зв'язку з відсутністю в Законі спеціального строку позовної давності щодо оскарження рішень наглядової ради, обґрунтовано доцільність застосовувати за аналогією правила стосовно шестимісячного строку на оскарження рішень загальних зборів.

На основі проведеного дослідження сформульовано теоретичні висновки і пропозиції щодо вдосконалення норм чинного законодавства:

1) *вперше*: 1) запропоновано дефініцію комітету наглядової ради – це структурний підрозділ наглядової ради, який в межах свого предмету відання надає рекомендації та здійснює попереднє вивчення і підготовку до розгляду питань, що належать до компетенції наглядової ради; 2) запропоновано запровадити посаду радника наглядової ради та сформульовано його поняття: «радник наглядової ради – особа, що володіє професійними знаннями та яка здійснює консультування ради з питань віднесених до її компетенції»; обґрунтовано доцільність аналогії закону стосовно позовної давності при оскарженні рішень наглядової ради шляхом застосування відповідного спеціального шестимісячного строку позовної давності щодо оскарження рішення загальних зборів товариства;

удосконалено: 1) ознаки наглядової ради як органу товариства, а саме доведено, що вона є колегіальним, волеутворюючим, виборним, постійнодіючим, періодично скликуваним органом в системі корпоративного управління товариством; 2) систему функцій наглядової ради шляхом виділення наступних: 1) контрольна функція; 2) управлінська функція; 3) функція охорони та захисту інтересів товариства, акціонерів, інвесторів, працівників; 4) регулятивна функція; 3) положення про склад наглядової ради шляхом обґрунтування доцільності: 1) участі в ній як фізичних, так і юридичних осіб в ролі представників акціонерів; 2) запровадження обов'язкової квоти участі працівників - представників трудового колективу; 4) теза про поділ системи корпоративного управління на однорівневу та дворівневу шляхом виділення таких диференціюючих ознак як розподіл функцій нагляду та безпосереднього управління, структура та чисельність органів управління; 5) дефініцію

наглядової ради – це орган корпоративного управління АТ, що здійснює контроль та регулювання діяльності виконавчого органу, в межах компетенції, визначеної Законом, статутом та іншими актами локальної правотворчості здійснює управління товариством, а також захист прав та інтересів товариства, акціонерів, інвесторів та працівників товариства; 6) порядок обрання та припинення повноважень членів наглядової ради шляхом: 1) закріплення порядку відсторонення члена наглядової ради від виконання повноважень за рішенням наглядової ради; 2) обґрунтування необхідності диференціювання строків повноважень членів наглядової ради; 7) порядок прийняття рішень наглядовою радою шляхом обґрунтування: 1) необхідності залучення радника наглядової ради; 2) можливості акціонерів закріпити в статуті залежність прийняття рішення від участі у голосуванні певних членів, зокрема незалежних членів наглядової ради; 3) обґрунтування можливості застосування положень про скликання та проведення загальних зборів за аналогією до наглядової ради;

дістало подальшого розвитку: 1) класифікація комітетів наглядової ради АТ та виділено наступні: 1) за темпоральним критерієм: а) постійно діючі комітети; б) тимчасово діючі комітети; 2) за сферою компетенції: а) комітет з призначень; б) комітет з винагород; в) аудиторський комітет; г) комітет з управління ризиками і т.д.; 3) за формою правового регулювання: а) закріплені Законом «Про акціонерні товариства»; б) підзаконними нормативно-правовими актами (методичні рекомендації, Принципи корпоративного управління тощо); в) актами локальної правотворчості (статутом, Положенням про наглядову раду тощо); 2) теза про те, що комітети наглядової ради не є органами товариства, оскільки: 1) організаційно не відокремлені, а перебувають в структурі наглядової ради; 2) повноваження, які належать до їх предмету відання, мають характер делегованих від наглядової ради; 3) не формують волю і волевиявлення товариства; 4) їх функції мають допоміжний (попереднє вивчення питань порядку денного, підготовка висновків тощо) характер; 3) теза про корпоративне управління в АТ у широкому та вузькому розумінні; у широкому розумінні – це управлінська діяльність загальних зборів, виконавчого органу (правління),

наглядової ради; у вузькому розумінні – це діяльність виключно виконавчого органу товариства стосовно щоденного безпосереднього керівництва його господарською діяльністю; 4) класифікація органів товариства шляхом поділу за критерієм порядку добору: 1) виборні та 2) призначувані. Доведено, що усі органи акціонерного товариства є виборними, а призначуваними є лише виконавчі та наглядові органи АТ, в яких 100% акцій належить єдиному акціонеру; 5) компетенція наглядової ради шляхом виділення таких груп повноважень: 1) контрольні повноваження; 2) визначення стратегії розвитку товариства; 3) затвердження внутрішніх положень (регулівні); 4) організація та проведення загальних зборів; 5) обрання та припинення повноважень посадових осіб органів товариства; 6) операційні (фінансові) повноваження; 6) порядок оскарження рішень наглядової ради шляхом: 1) систематизації підстав визнання недійсним рішень наглядової ради; 2) виділення неправомочності засідання наглядової ради та неправомочності складу наглядової ради.

Ключові слова: правове становище, наглядова рада, товариство, юридична особа, корпоративні правовідносини, корпоративні права, фізичні особи, судочинство, цивільне судочинство, позовне провадження, недійсність рішення, членські правовідносини, корпоративний договір; м'яке право, підприємство

SUMMARY

Kravets V.I. The Supervisory Board in the System of Corporate Governance of a Joint Stock Company. – Qualification scientific work as a manuscript.

Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in specialty 081 Law. – Vasyl Stefanyk Carpathian National University, Ministry of Education and Science of Ukraine – Ivano-Frankivsk, 2025.

The dissertation is devoted to a theoretical and legal study of the place and role of the supervisory board in the corporate governance of joint stock companies, the identification of the peculiarities of its competence, and, on this basis, the development

of specific proposals for improving the current corporate legislation of Ukraine. The dissertation clarifies the historical and legal features of the regulation of the supervisory board within the corporate governance system; establishes its role and significance in the system of corporate governance of joint stock companies; defines the peculiarities of the legal status of supervisory boards abroad; analyzes their composition, formation procedures, and structure; clarifies their competence and decision-making procedures; and identifies the peculiarities and grounds for challenging the decisions of supervisory boards.

The historical and legal development of the legal status of the supervisory board of joint stock companies includes the following stages: 1922–1929 – lack of clearly defined competence and mandatory rules on formation and composition; predominance of a dispositive method of regulation; blurred distribution of functions between corporate governance bodies; regulation of the board’s legal status exclusively by the private law code. 1989–1990 – mandatory establishment of the board; balancing of private and public interests; participation of a wide range of third parties (trade unions, public organizations, etc.); predominance of the supervisory function; absence of a clearly defined competence. 1991–2008 – predominance of the control function; composition formed from both natural and legal persons, only among shareholders, or through proportional voting; detailed regulation at the sub-legal level (presidential decrees, securities commission clarifications) due to the lack of relevant provisions in the Law of Ukraine “On Business Associations”; dependence of mandatory establishment on the number of shareholders. 2009–2022 – introduction of cumulative voting; mandatory participation of independent members; creation of committees; mandatory establishment depending on the type of company, capital structure, and number of shareholders. From 2023 onward – possibility to choose between one-tier and two-tier governance systems; mandatory establishment regardless of company type or activity; detailed regulation of committee operations and reporting by supervisory boards of state-owned joint stock companies.

Based on the analysis of foreign legal practices, it has been found that many countries allow choosing between one-tier and two-tier systems of corporate

governance (e.g., China, Ukraine), implementing supranational legal entities such as the European Company (EU member states), or simplifying joint stock company forms (Poland, France, Slovakia). Regardless of the chosen system, the inclusion of independent members in supervisory boards is a general trend.

It has been proven that the supervisory board plays a leading role in the two-tier governance system, particularly in protecting shareholders' rights and ensuring that the company's activities align with their interests. The board facilitates the company's adaptation to a competitive business environment and acts as an internal and independent guardian of corporate interests.

Taking into account EU trends, the author argues that improvement of Ukrainian legislation on supervisory boards should consider the following foreign practices: introducing the position of a supervisory board advisor; allowing delegation of board members to temporarily perform executive duties; enshrining in the charter the requirement for certain executive decisions to be approved by the supervisory board.

The research identifies that committees are mandatory for: (1) public joint stock companies; (2) companies of public interest; (3) companies with more than 50% state ownership; (4) systemically important banks; (5) significant insurers; (6) professional participants in capital and commodity markets. For other companies, the establishment of committees is voluntary.

It is argued that the current name nomination committee does not reflect its true function since it does not make actual appointment decisions; therefore, it should be renamed the proposal committee. It is proposed to extend the practice of electing legal entities as shareholders' representatives (already allowed in limited liability companies) to joint stock companies. This would attract foreign capital by enabling professional corporate management service providers to manage companies on investors' behalf. To balance private and public interests, it is recommended that employee representatives be included in supervisory boards, with quotas depending on company size and employee count.

The author defines the authority of the supervisory board as the ability to make decisions in compliance with quorum, statutory procedures, and convening rules.

Incompetence of the board may arise from (1) an invalid meeting (lack of quorum) or (2) an invalid composition (insufficient number of active members). The board's competence includes the following groups: (1) control powers; (2) strategic management; (3) regulatory approval of internal policies; (4) organization of general meetings; (5) appointment and dismissal of officials; (6) operational (financial) powers.

Judicial practice analysis allows classifying the grounds for challenging supervisory board decisions as follows: procedural violations in convening meetings (failure to notify shareholders or members); procedural violations in decision-making (lack of quorum, issues not on the agenda, improper minutes, etc.); exceeding authority; infringement of shareholders' or other persons' rights and interests. Due to the absence of a specific limitation period for such claims, it is proposed to apply by analogy the six-month limitation applicable to challenges of general meeting decisions.

Based on the research conducted, theoretical conclusions and proposals for improving the norms of current legislation were formulated:

1) at first time: 1) the definition of the supervisory board committee was proposed - this is a structural unit of the supervisory board, which within its scope of competence provides recommendations and carries out preliminary study and preparation for consideration of issues falling within the competence of the supervisory board; 2) it was proposed to introduce the position of advisor to the supervisory board and its concept was formulated: "advisor to the supervisory board - a person who possesses professional knowledge and who advises the board on issues within its competence"; the expediency of the analogy of the law regarding the statute of limitations when appealing the decisions of the supervisory board by applying the appropriate special six-month statute of limitations for appealing the decision of the general meeting of the company was substantiated;

improved: 1) the characteristics of the supervisory board as a body of the company, namely, it was proven that it is a collegial, will-forming, elected, permanent, periodically convened body in the corporate governance system of the company; 2) the system of functions of the supervisory board by highlighting the following: 1) control

function; 2) management function; 3) function of protection and defense of the interests of the company, shareholders, investors, employees; 4) regulatory function; 3) provisions on the composition of the supervisory board by substantiating the expediency of: 1) participation in it of both individuals and legal entities as representatives of shareholders; 2) introduction of a mandatory quota of participation of employees - representatives of the labor collective; 4) thesis on the division of the corporate governance system into one-level and two-level by highlighting such differentiating features as the distribution of supervisory and direct management functions, the structure and number of management bodies; 5) definition of the supervisory board - this is a corporate governance body of a joint-stock company that exercises control and regulation of the activities of the executive body, within the competence defined by the Law, the charter and other acts of local lawmaking, exercises management of the company, as well as protection of the rights and interests of the company, shareholders and its employees; 6) the procedure for electing and terminating the powers of members of the supervisory board by: 1) establishing the procedure for removing a member of the supervisory board from exercising powers by decision of the supervisory board; 2) substantiating the need to differentiate the terms of office of members of the supervisory board; 7) the procedure for making decisions by the supervisory board by substantiating: 1) the need to involve an advisor to the supervisory board; 2) the possibility for shareholders to stipulate in the charter the dependence of decision-making on the participation in voting of certain members, in particular independent members of the supervisory board; 3) substantiating the possibility of applying the provisions on convening and holding general meetings by analogy with the supervisory board;

received further development: 1) the classification of committees of the supervisory board of a joint-stock company and the following have been distinguished: 1) by temporal criterion: a) permanent committees; b) temporary committees; 2) by area of competence: a) nomination committee; b) remuneration committee; c) audit committee; d) risk management committee, etc.; 3) by form of legal regulation: a) enshrined in the Law "On Joint Stock Companies"; b) by subordinate regulatory legal

acts (methodological recommendations, Principles of Corporate Governance, etc.); c) by acts of local lawmaking (charter, Regulations on the Supervisory Board, etc.); 2) the thesis that the committees of the Supervisory Board are not bodies of the company, since: 1) they are not organizationally separated, but are in the structure of the Supervisory Board; 2) the powers that belong to their subject of responsibility are delegated from the Supervisory Board; 3) they do not form the will and expression of the will of the company; 4) their functions are of an auxiliary nature (preliminary study of agenda items, preparation of conclusions, etc.); 3) the thesis on corporate governance in a joint stock company in a broad and narrow sense; in a broad sense - this is the management activity of the general meeting, executive body (board), supervisory board; in a narrow sense - this is the activity exclusively of the executive body of the company regarding the daily direct management of its business activities; 4) classification of the company's bodies by dividing them according to the selection procedure criterion: 1) elected and 2) appointed. It has been proven that all bodies of a joint-stock company are elected, and only the executive and supervisory bodies of a joint-stock company, in which 100% of the shares belong to a single shareholder, are appointed; 5) the competence of the supervisory board by allocating the following groups of powers: 1) control powers; 2) determination of the company's development strategy; 3) approval of internal regulations (regulatory); 4) organization and holding of general meetings; 5) election and termination of powers of officials of the company's bodies; 6) operational (financial) powers; 6) the procedure for appealing decisions of the supervisory board by: 1) systematizing the grounds for invalidating decisions of the supervisory board; 2) identifying the incompetence of a meeting of the supervisory board and the incompetence of the composition of the supervisory board.

Keywords: legal status, supervisory board, company, legal entity, corporate relations, corporate rights, natural persons, judiciary, civil procedure, lawsuit, invalid decision, membership relations, shareholder agreement, soft law, enterprise

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті опубліковані у фахових виданнях України (категорії Б):

1. Кравець В.І. Правовий статус наглядової ради акціонерного товариства за кордоном. *Вісник Запорізького національного університету: збірник наукових праць. Юридичні науки*. 2020. № 4 (II). С. 42-53.

DOI: <https://doi.org/10.26661/2616-9444-2020-4.2-07>

URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1215505>

2. Кравець В.І. Правовий статус незалежного члена наглядової ради (незалежного директора). *Науковий вісник публічного та приватного права : Збірник наукових праць*. Випуск 5. 2022. С. 38-42.

DOI: <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2022.5.6>

URL: <http://nvppp.in.ua/vip/2022/5/6.pdf>

3. Кравець В.І. Комітети наглядової ради АТ: роль та компетенція. *Актуальні проблеми чинного законодавства*. №66. 2024. С. 94-97.

DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.03.1.35>

URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/view/9683/9480>

4. Кравець В.І. Порядок формування наглядової ради акціонерного товариства. *Аналітично-порівняльне правознавство*. №3. Ч.1. 2025. С. 242-246.

DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.03.1.35>

URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/332965/321899>

5. Кравець В.І. Компетенція наглядової ради акціонерного товариства. *Аналітично-порівняльне правознавство*. №5. Ч.1. 2025. С. 209-214.

DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.05.1.36>

URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/10/38.pdf>

Статті в інших наукових видання та збірниках матеріалів конференцій:

6. Кравець В. І. Історико-правовий аналіз правового статусу наглядової ради в акціонерному товаристві. *Вдосконалення правового регулювання прав та*

основних свобод людини і громадянина: матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Івано-Франківськ, 30 квітня 2020 р.). С. 95-98.

URL: <https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2021/05/conf-youth2020.pdf>

7. Кравець В. І. Роль наглядової ради в акціонерному товаристві. «Законодавство про акціонерні товариства: новації та перспективи: Збірник наукових праць за матеріалами XVIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 23 жовтня 2020 р.). С. 62-66.

URL:<https://repository.ndippp.gov.ua/bitstream/handle/765432198/598/Законодавство%20про%20акціонерні%20товариства%20новації%20та%20перспективи%20С%202020.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

8. Кравець В.І. Правовий статус наглядової ради у Німеччині. «Рекодифікація Цивільного Кодексу України: перспективи правового регулювання корпоративних відносин»: Збірник наукових праць за матеріалами XIX Міжнародної науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 24 вересня 2021 р.). С. 99-102.

URL:<https://repository.ndippp.gov.ua/bitstream/handle/765432198/610/Рекодифікація%20ЦК%20України.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

9. Кравець В.І. Договір страхування відповідальності посадових осіб наглядової ради акціонерного товариства. «Договір як універсальна форма правового регулювання»: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції присвяченої пам'яті академіка Національної академії правових наук України, заслуженого діяча науки і техніки України, доктора юридичних наук, професора Володимира Васильовича Луця (1933-2021) (м. Івано-Франківськ, 7 квітня 2023р). С. 184-187.

URL: https://kcp.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/82/2023/06/zbirnyk_dohovir_2023r.pdf

10. Кравець В.І. Щодо поняття наглядової ради в товариствах капіталу. XI Всеукраїнська науково-практична конференція молодих учених і студентів.

«Проблеми захисту прав та свобод людини і громадянина» (м. Чернігів, 19 травня 2025 р.). С. 82.-85.

URL: <https://civil.stu.cn.ua/announcements/hi-vseukrayinska-naukovo-praktychna-konferencziya/>

11. Кравець В.І. Радник наглядової ради АТ в системі корпоративного управління. *Матеріали Міжнародної наукової інтернет-конференції «Актуальні дослідження правової та історичної науки. Випуск 75»* (м. Тернопіль, 11 – 12 вересня 2025 р.). С. 34-36.

URL: http://www.lex-line.com.ua/?go=full_article&id=4235